

Crna Gora
Vlada Crne Gore

Broj: _____

Podgorica, _____, 2022. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Vlada Crne Gore, na sjednici od _____ 2022. godine, razmotrila je Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o industrijskim emisijama, koji su Skupštini Crne Gore podnijeli poslanici mr Aleksa Bečić, Miodrag Lekić, Zdenka Popović, Dragan Krapović, Boris Bogdanović, mr Momo Koprivica, dr Tamara Vujović, dr Albin Ćeman, Vladimir Martinović i Danilo Šaranović.

S tim u vezi, Vlada daje sljedeće

MIŠLJENJE

Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o industrijskim emisijama ("Službeni list CG", broj 17/19) predloženo je da se u članu 27 stav 1 poslije riječi: "isteka roka njenog važenja" dodaju riječi: "osim operatera iz stava 3 ovog člana". Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi: "Izdana dozvola za operatera postojećeg velikog postrojenja za sagorijevanje koje je izuzeto od primjene graničnih vrijednosti emisija Odlukom savjeta Energetske zajednice do 31. decembra 2023. godine produžava se za period:

- do okončanja započetih pregovora resornog Ministarstva sa Energetskom zajednicom i Evropskom komisijom, i
- do okončanja postupka br. ECS-15/21 pred Energetskom zajednicom pokrenutog Uvodnim pismom Sekretarijata Energetske zajednice"

Članom 2 se predviđa da se u članu 73, poslije stava 4, dodaje novi stav koji glasi:

"Operater postojećeg velikog postrojenja za sagorijevanje koje je izuzeto od primjene graničnih vrijednosti emisija Odlukom Savjeta Energetske zajednice do 31. decembra 2023. godine izuzima se od primjene stava i, tacka 2 ovog člana,

- do okončanja započetih pregovora resornog Ministarstva sa Energetskom zajednicom i Evropskom komisijom i
- do postupka pred Energetskom zajednicom br. ECS-15/21 pokrenutog Uvodnim pismom Sekretarijata Energetske zajednice."

Stupanje na snagu je predloženo osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Naime, predloženim izmjenama se omogućava produžavanje broja radnih časova cjelokupnog postrojenja TE Pljevlja i obavljanje aktivnosti proizvodnje električne i toplotne energije na lokaciji Kalusici u Pljevljima, na način što se predlaže da se izdana dozvola za operatera postojećeg velikog postrojenja za sagorijevanje koje je izuzeto od primjene graničnih

vrijednosti emisija Odlukom savjeta Energetske zajednice do 31. decembra 2023. godine produžava za period:

- do okončanja započetih pregovora resornog Ministarstva sa Energetskom zajednicom i Evropskom komisijom, i
- do okončanja postupka pred Energetskom zajednicom broj ECS-15/21 pokrenutog Uvodnim pismom Sekretarijata Energetske zajednice.

U vezi sa navedenim, od značaja je istaći da je Sekretarijat Energetske zajednice (dalje: Sekretarijat) dana 20. aprila 2021. godine uputio Uvodno pismo i time pokrenuo postupak za rješavanje sporova protiv Crne Gore, zbog nepoštovanja Ugovora o osnivanju Energetske zajednice, posebno članova 12, 16 i tačke 3 Aneksa II tog Ugovora.

Konkretnije, Uvodno pismo je upućeno u vezi sa nepridržavanjem pravila iz člana 4 (4) Direktive 2001/80/EC (Direktiva o ograničavanju emisije određenih zagađivača u vazduh od strane velikih termo postrojenja).

Direktiva 2001/80/EC čini dio pravne tekovine (Acquis Communautaire) Evropske zajednice u oblasti zaštite životne sredine, i to od potpisivanja Ugovora o osnivanju EZ 2005. godine.

Svrha Direktive je borba protiv zagađenja vazduha smanjenjem emisije sumpor-dioksida, azotnih oksida i prašine, iz postojećih i novih velikih postrojenja za sagorijevanje, i njihovih negativnih posljedica, kao što su zakiseljavanje, zagađenje vode i prizemni ozon.

U navedenom Uvodnom pismu, Sekretarijat zauzima stav da Crna Gora nije ispoštovala odredbe navedene Direktive koje predviđaju da postrojenje podložno Članu 4 (4) može ostati u pogonu samo ako ne radi duže od 20.000 radnih sati nakon 1. januara 2018.

Na osnovu odredbi Odluke Ministarskog savjeta 2013/06/MC-EnC, postrojenje takođe može dalje da radi ako je u skladu sa strožim emisionim standardima Direktive o industrijskim emisijama. U slučaju TE Pljevlja, *po mišljenju Sekretarijata, nijedna od ovih opcija nije slučaj.*

Sekretarijat je preliminarno zaključio da TE Pljevlja, kao jedino veliko postrojenje za sagorijevanje koje radi u Crnoj Gori, nije poštovalo pravila iz člana 4 (4) Direktive, te da je TE Pljevlja kao postrojenje dostigla ograničenje od 20.000 radnih časova do kraja 2020. godine, a nije u skladu sa standardima Direktive prestala sa radom, kako se to zahtijeva pravilima Energetske zajednice.

Direktiva 2001/80 / EC stupila je na snagu u Energetskoj zajednici 1. januara 2018. i ona zahtijeva od operatera velikih postrojenja za sagorijevanje da značajno smanje emisiju gore navedenih zagađivača vazduha. Izuzimanje je alternativa za primjenu zastarjelog vremenskog ograničenja u skladu sa odredbama Direktive.

Slanjem Uvodnog pisma, Sekretarijat EZ je pokrenuo postupak, čija je svrha pružanje mogućnosti Crnoj Gori da se izjasni na navode o nepridržavanju pravilima Energetske zajednice

U skladu sa poglavljem "HI USLOVI -1.2. Radno vrijeme" Integrisane dozvole, koju je izdala Agencija za zaštitu prirode i životne sredine, EPCG AD Nikšić, kao operater u smislu Zakona o industrijskim emisijama, dostavio je evidenciju o broju iskorištenih radnih sati Agenciji za zaštitu životne sredine u okviru redovnog godišnjeg izvještaja za 2020. godinu (7.194 radnih sati), što sa prethodnih 13.809 radnih sati iz 2018. i 2019. godine iznosi ukupno 21.003 radnih sati.

U postupku koji se vodi pred Sekretarijatom Država Crna Gora je strana u postupku iz kojih razloga postoji potreba da se rješavanje pitanja koje bi uticalo na sam tok postupka riješava kroz dogovor i saradnju svih relevantnih subjekata.

Imajući u vidu obavezu usklađivanja s politikom EU, te da navedena izmjena otvara pitanje poštovanja već utvrđenih ograničenja, Ministarstvo kapitalnih investicija se obratilo Sekretarijatu po ovom pitanju i zatražilo mišljenje na date izmjene i dopune zakona.

U vezi sa tim, Sekretarijat EZ je na dostavljeni Predlog zakona dostavilo Mišljenje, zavedeno u arhivi Ministarstva kapitalnih investicija pod brojem: 03-302/22-14316/1 od 23.12.2022. godine, u kojem je istaknuto da Sekretarijat ne može podržati ovakvu izmenu odredbi Zakona o industrijskim emisijama.

Istovremeno, Sekretarijat je iskoristio priliku da pozove na otklanjanje kršenja u predmetu ECS-15/21 finalizacijom ekološke rekonstrukcije TE Pljevlja koja bi takođe trebalo da obezbedi usaglašenost sa zahtevima Direktive 2010/75/EU.

Iz navedenog proizilazi da, Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o industrijskim emisijama, u načelu, predstavlja dobro rješenje za navedena pitanja, međutim zbog sagledavanja više aspekata i modaliteta, radi donošenje ovakvog rješenja uključiti više relevantnih subjekata Vlada Crne Gore smatra da je neophodno odložiti donošenje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o industrijskim emisijama

**PREDSJEDNIK,
dr Dritan Abazović**